

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **O. I.**, zast. JUDr. Josefem Klofáčem, advokátem se sídlem Sokolská 270/8, Česká Lípa, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2017, čj. MV-125613-4/SO-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 10. 7. 2017, čj. 59 A 38/2017-44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a průběh řízení před krajským soudem

[1] Žalovaná zamítla rozhodnutím označeným v záhlaví odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 4. 8. 2014, čj. OAM-18819-13/DP-2014, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny v souladu s § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Rozhodnutí žalované bylo žalobkyni doručeno dne 2. 3. 2017.

[2] Žalobou podanou k poštovní přepravě 25. 4. 2017, doručenou krajskému soudu dne 26. 4. 2017, se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované. Soud poukázal na skutečnost, že dosavadní zástupce žalobkyně oznámil správnímu orgánu podáním ze dne 12. 9. 2015 vypovězení plné moci. Žalovaná postupovala správně, pokud rozhodnutí zaslala přímo žalobkyni. Rozhodnutí bylo doručeno dne 2. 3. 2017 a lhůta 30 dnů k podání žaloby ve smyslu § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců uplynula dne 3. 4. 2017. Krajský soud z těchto důvodů žalobu odmítl pro opožděnost.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti namítá, že žalovaná pochybila, pokud rozhodnutí vyhotovila pouze v českém jazyce. Tím porušila její právo na spravedlivý proces. Žalovaná dále nesprávně zjistila skutkový stav věci. Stěžovatelka poukazuje na vady řízení před správním orgánem prvního i druhého stupně tím, že prováděly dokazování bez její přítomnosti a bez nařízení ústního jednání. Namítá nesprávné právní posouzení věci soudem a upozorňuje na skutečnost, že žalovaná ani krajský soud nezohlednil lékařskou zprávu o stavu stěžovatelky, která dokazuje, že nebyla schopna sama vyhledat tlumočníka, ani právního zástupce.

[4] K vypovězení plné moci zástupcem dne 12. 9. 2015 stěžovatelka uvádí, že tímto úkonem zástupce informoval pouze o vypovězení jedné (v pořadí poslední) plné moci, s tím že pro řízení jako celek byla i nadále zastoupena tímto zástupcem, který vystupoval již v řízení v prvním stupni. Rozhodnutí žalované neobsahovalo poučení o opravných prostředcích. Její zástupce jej navíc neobdržel, neboť žalovaná doručovala pouze stěžovatelce. Je přesvědčena, že za této situace se uplatní dvouměsíční lhůta k podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. (s odkazem na rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2009, čj. 4 Ads 39/2008-83). Žalobu tedy podala včas a krajský soud pochybil, pokud ji odmítl pro opožděnost. Současně upozornila na § 66 odst. 1 až 3 s. ř. s., podle kterého může oprávněný podat žalobu do tří let od právní moci rozhodnutí.

[5] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná uvedla, že zástupce stěžovatelky doložil plnou moc k výzvě správního orgánu I. stupně v návaznosti na jím podané odvolání. Následně dne podáním ze dne 12. 9. 2015 sdělil, že ukončil zastupování stěžovatelky a že žalovaná má napříště komunikovat výhradně se stěžovatelkou. Od okamžiku doručení tohoto podání dne 15. 9. 2015 vycházela žalovaná z toho, že stěžovatelka není zastoupena a rozhodnutí ze dne 24. 2. 2017 doručovala pouze jí. Žaloba, kterou stěžovatelka podala po uplynutí třicetidenní lhůty, byla opožděná a soud tedy postupoval správně, jestliže ji odmítl. Navrhuje, aby NSS kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil splnění podmínek řízení o kasační stížnosti stěžovatelky, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost splňuje zákonem požadované náležitosti, je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou; podmínka povinného zastoupení je také splněna.

pokračování

[7] Důvodnost kasační stížnosti posoudil soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Předně je vhodné zdůraznit, že Nejvyšší správní soud v tomto řízení přezkoumává rozhodnutí, kterým krajský soud správní žalobu stěžovatelky odmítl. Za této situace může posuzovat pouze závěry soudu, které vedly k odmítnutí žaloby, a nikoli věcný obsah rozhodnutí žalované. Předmětem přezkumu ze strany NSS proto nemohou být námitky stěžovatelky týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu, nenařízení ústního jednání, či jiných pochybení správních orgánů při dokazování či vyhotovení rozhodnutí.

[9] Nejvyšší správní soud i v řízení o kasační stížnosti podané dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. musel posoudit důvodnost námitek stěžovatelky vytykajících vady řízení před krajským soudem, neboť těmito skutečnostmi je povinen se zabývat z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud žalobu usnesením odmítl bez jednání, které je povinen nařizovat pouze k meritornímu projednání věci (§ 49 odst. 1 s. ř. s.). Ze spisu krajského soudu NSS ověřil, že krajský soud neprováděl dokazování. Námitky stěžovatelky proto nejsou důvodné.

[10] Ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je projednatelná námitka stěžovatelky týkající se tvrzeného pochybení žalované při doručování rozhodnutí stěžovatelce namísto jejího právního zástupce a následného pochybení krajského soudu při určení okamžiku uplynutí lhůty pro podání žaloby, na jejichž základě žalobu stěžovatelky odmítl pro opožděnost (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004-98).

[11] Správní řád komplexní úpravu vypovězení plné moci zástupcem neupravuje (srov. § 33 a § 34 správního řádu), a proto je nutné užít analogii. Z § 28 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, plyne, že vypovězení plné moci nabývá vůči soudu účinnosti až v momentu, kdy mu bylo oznámeno. Dle ustálené judikatury NSS, v případě zániku zastoupení soud přihlíží pouze k oznámení zástupce o výpovědi plné moci (resp. jejímu odvolání), nikoliv k samotnému aktu výpovědi plné moci či jejímu odvolání (viz rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2014, čj. 1 As 152/2013-32). Byť ustanovení § 28 odst. 2 s. ř. s. výslovně hovoří o soudu, je na místě jej analogicky aplikovat i v nyní projednávané věci – tj. ve vztahu ke správnímu orgánu. Výpověď plné moci tedy nabývá vůči správnímu orgánu účinnosti taktéž v okamžiku, kdy mu byla oznámena (srov. např. rozsudky NSS ze dne 29. 4. 2009, čj. 1 As 32/2009-58, či ze dne 30. 9. 2010, čj. 7 As 61/2010-89).

[12] K námitce stěžovatelky, že zástupce vypověděl pouze jednu z více plných mocí a k zastupování byl oprávněn na základě jiných, NSS podotýká, že ve spise správního orgánu prvního a druhého stupně je založena pouze plná moc ze dne 20. 8. 2014, kterou stěžovatelka udělila JUDr. Klofáčovi, a kterou spojila s podáním odvolání (také ze dne 20. 8. 2014) proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Každý správní spis přitom musí obsahovat soupis všech svých součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy (§ 17 odst. 1 správního řádu). NSS současně vychází ze zásady řádného vedení spisu, resp. jeho úplnosti (viz rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2013, čj. 6 As 81/2013-56). Stěžovatelka ostatně blíže neuvedla, kterou jinou plnou moc měla na mysli, ani nepředložila žádné důkazy, které by nasvědčovaly tomu, že ve spise měla být (a není) založena. Pokud tedy zástupce ve svém sdělení ze dne 12. 9. 2015 sdělil správnímu orgánu, že stěžovatelku v řízení již nadále nezastupuje, neměl správní orgán ani krajský soud žádný

důvod pochybovat o tom, že se tato výpověď vztahovala k plné moci ze dne 20. 8. 2014 a že od 15. 9. 2015, tedy od okamžiku doručení oznámení o její výpovědi správnímu orgánu, nebyla stěžovatelka v tomto řízení nadále zastoupena.

[13] Ze spisu správního orgánu je zřejmé, že žalovaná doručila rozhodnutí ze dne 24. 2. 2017 pouze stěžovateli, která si jej dne 2. 3. 2017 převzala (§ 19 odst. 2 a 4 správního řádu). Krajský soud správně podotkl, že s ohledem na výše uvedené neměla žalovaná povinnost postupovat podle § 34 odst. 2 správního řádu a doručovat JUDr. Klofáčovi. NSS pro úplnost uvádí, že právní předpisy upravující řízení o žádosti o prodloužení platnosti dlouhodobého pobytu nepožadují, aby byl cizinec v tomto řízení zastoupen advokátem.

[14] Námitka stěžovatelky ohledně absence poučení o možnosti podat proti rozhodnutí žalované správní žaloby také není důvodná. Správní řízení je rozhodnutím o opravném prostředku ukončeno a případné řízení před správním soudem není jeho pokračováním. Poskytnutí informace o možnosti bránit se žalobou ve správním soudnictví a o lhůtě pro podání této žaloby není zákonnou náležitostí rozhodnutí správních orgánů, nestanoví-li zvláštní předpis jinak. Zákon o pobytu cizinců povinnost poučit cizince o lhůtě k podání žaloby proti rozhodnutí o žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu neukládá. Tuto povinnost nelze dovodit ani z § 4 odst. 2 správního řádu (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 22. 10. 2003, čj. 7 Ads 42/2003-25). Tyto skutečnosti uvedl srozumitelně krajský soud ve svém rozhodnutí a stěžovatelka v kasační stížnosti pouze opakuje tvrzení uvedené v žalobě, nijak nepolemizuje se závěry krajského soudu.

[15] Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud postupoval správně, pokud považoval rozhodnutí žalované za řádně doručené dnem 2. 3. 2017. Od tohoto okamžiku počítal krajský soud lhůtu 30 dnů k podání žaloby ve smyslu § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Takový postup byl správný, neboť toto ustanovení je ve vztahu speciality k obecné dvouměsíční lhůtě podle § 72 odst. 1 s. ř. s. (viz rozsudek NSS ze dne 23. 4. 2004, čj. 7 Azs 68/2004-45). Námitka stěžovatelky ohledně aplikace této dvouměsíční lhůty není důvodná. V nyní projednávané věci by tedy v souladu s § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců poslední den zákonné třicetidenní lhůty připadl na sobotu 1. 4. 2017, tj. posledním dnem k podání žaloby bylo pondělí 3. 4. 2017 (§ 40 odst. 3 s. ř. s.). Jestliže stěžovatelka předala žalobu k poštovní přepravě dne 25. 4. 2017, zákonnou lhůtu nedodržela. Případné prominutí zmeškání této lhůty je zákonem o pobytu cizinců výslovně vyloučeno, na což krajský soud v napadeném rozsudku také upozornil.

[16] Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost dodává, že na výše uvedeném nic nemění ani skutečnost, že JUDr. Klofáč dne 24. 3. 2017 požádal žalovanou (bez doložení plné moci k zastupování stěžovatelky) o sdělení, zda a kdy bylo rozhodnutí stěžovatelce doručeno, a že k následné výzvě správního orgánu dne 4. 5. 2017 novou plnou moc doložil.

[17] Závěry NSS v rozsudku ze dne 27. 10. 2009, čj. 4 Ads 39/2008-83, kterých se stěžovatelka dovolává, se na danou věc nevztahují - k tomu se krajský soud dostatečně vyjádřil na str. 3 napadeného rozsudku. Citované rozhodnutí se týkalo aplikace přechodných ustanovení s. ř. s. (konkrétně § 129 odst. 1) o opravných prostředcích podle části páté občanského soudního řádu ve znění účinném do nabytí účinnosti s. ř. s.; o takovou situaci se v případě stěžovatelky nejedná.

[18] K použití tříleté lhůty k podání žaloby podle § 66 odst. 1 až 3 s. ř. s., jak navrhuje stěžovatelka, NSS stejně jako krajský soud uvádí, že tato ustanovení upravují zvláštní typ žaloby k ochraně veřejného zájmu, k jejímuž podání jsou aktivně legitimovány pouze tam

pokračování

uvedené subjekty – tj. správní orgány, o nichž tak stanoví zákon, nejvyšší státní zástupce, anebo veřejný ochránce práv. V případě stěžovatelky tedy již z povahy věci nebylo možné tuto úpravu, včetně speciální tříleté lhůty k podání žaloby, použít.

[19] Stěžovatelkou namítané porušení práva na spravedlivý proces v řízení před žalovanou, resp. při doručování rozhodnutí, a s tím související nesprávné počítání lhůt k podání žaloby krajským soudem, není s ohledem na shora uvedené opodstatněné. Krajský soud postupoval správně, jestliže žalobu stěžovatelky odmítl pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Jeho závěry odpovídají obsahu i interpretaci výše citovaných ustanovení a současně mají oporu ve správním i soudním spise.

[20] Protože soud rozhodl již o věci samé, nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že krajský soud se nedopustil žádného pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody tvrzené stěžovatelkou, Nejvyšší správní soud její kasační stížnost zamítl v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s.

[22] Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu